Lausunto edustajanpalkkiolain muutoksia koskevasta työryhmämietinnöstä

Kokoomuksen eduskuntaryhmä

12.11.2026

Kokoomuksen eduskuntaryhmä kiittää puhemiesneuvostoa mahdollisuudesta antaa lausunto. Ryhmä on yleisesti ottaen tyytyväinen edustajanpalkkiolakia koskeviin muutosedotuksiin. Ryhmä pitää tarpeellisena ja perusteluna, että kulukorvauksen määräytymismekanismia uudistetaan ehdotuksessa esitetyllä tavalla niin, että kulukorvauksen maksamiseen liittyvistä periaatteista päättäisi jatkossa palkkiotoimikunta.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä esittää kunnioittavasti seuraavat huomiot luonnoksesta:

1. Kulukorvauksen määrässä ja maksuperusteissa tulee jatkossa huomioida julkisen talouden kokonaisuus sekä kansanedustajien työn nykyiset olosuhteet.

Hei,

ohessa alla Perussuomalaisten eduskuntaryhmän lausunto koskien edustajanpalkkiosta annetun lain muuttamista:

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä puoltaa lakialoitetta laiksi edustajanpalkkiosta annetun lain muuttamiseksi. Perussuomalaisten mielestä ei ole hyväksyttävää, että kansanedustajat päättävät itse kulukorvauksistaan. Eduskuntaryhmä pitääkin perusteltuna, että kulukorvauksesta päättäminen siirretään edustajan palkkion tapaan palkkiotoimikunnan päätettäväksi.

Perussuomalaiset korostaa, että kulukorvauksen tasosta päättäessään palkkiotoimikunta ottaa huomioon julkisen talouden reunaehdot ja kokonaisuuden.

Ystävällisin terveisin
With Best Regards

Olli Immonen
Pääsihteeri / Secretary General
Perussuomalaisten eduskuntaryhmä / The Finns Party Parliamentary Group
+358 50 522 2177
olli.immonen@eduskunta.fi

00102 EDUSKUNTA
PARLIAMENT OF FINLAND

12.11.2026

Asia: Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän lausunto luonnoksesta lakialoitteeksi edustajanpalkkiosta annetun lain muuttamisesta

Viite: Eduskuntaryhmälle 20.10.2026 sähköpostilla toimitettu lausuntopyyntö sisältäen työryhmämietinnön lakialoitteesta edustajapalkkiolain muuttamisesta

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Lakialoitteessa ehdotetaan, että kansanedustajien kulukorvausten määrästä päättäminen siirrettäisiin eduskunnan palkkiotoimikunnalle, joka nykyisin päättää edustajanpalkkioiden määrästä. Kansanedustajien kulukorvausjärjestelmä on nykyisessä muodossaan peräisin vuodelta 2000, jolloin kulukorvauksen suuruus sidottiin valtion A 27 -palkkausluokan peruspalkkaan. Kulukorvausten määrän perusteena käytetty palkkausluokka poistui kuitenkin käytöstä vuoden 2004 jälkeen, minkä seurauksena kulukorvausten määrää ei ole enää tarkistettu yleisen palkka- tai hintakehityksen mukaisesti. Kulukorvaukset ovat siten pysyneet nimellisesti samalla tasolla yli 20 vuoden ajan, vaikka elinkustannukset ovat nousseet merkittävästi. Työryhmämietinnössä esitetyn laskelman mukaan kulukorvausten reaaliarvo on vuosien 2005 ja 2025 välillä alentunut noin kolmanneksella.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä tunnistaa esityksen taustalla olevat tavoitteet ja pitää perusteltuna pyrkimystä siihen, etteivät kansanedustajat itse päättäisi omien kulukorvaustensa määrästä. On myös kiistatonta, että kulukorvausten taso on jäänyt ajastaan jälkeen. Nykyistä kulukorvausjärjestelmää käyttöön otettaessa tarkoituksena oli, että kulukorvaukset seuraavat yleistä valtion palkkakehitystä. Tämä ei ole toteutunut ja korvaukset eivät siten nykyisellä tasolla välttämättä vastaa edustajantoimen hoitamisesta aiheutuvia todellisia kustannuksia.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä pitää kuitenkin ongelmallisena, että kulukorvauksia korotettaisiin nykyisessä julkisen talouden tilanteessa. Valtiontalouden tasapainottamiseksi toteutetaan parhaillaan mittavia säästötoimenpiteitä, jotka merkitsevät leikkauksia julkisiin palveluihin ja monien kansalaisten toimeentuloon. Tässä tilanteessa kansanedustajien kulukorvausten korottaminen antaisi kansalaisille väärän viestin, vaikka korotuksille muuten olisi hyväksyttäviä perusteita.

Lakialoitteen perusteluissa todetaan, ettei ehdotuksen tarkoituksena ole kulukorvausten korottaminen. SDP:n eduskuntaryhmän käsityksen mukaan se kuitenkin hyvin voi johtaa korvauksien korottamiseen. Edellä sanotuilla perusteilla katsomme, että ehdotus kulukorvauksia koskevien päätösten siirtämisestä palkkiotoimikunnalle on itsessään hyväksyttävä. Katsomme kuitenkin, että yleinen yhteiskunnallinen toimintaympäristö ja taloustilanne tulee tässä yhteydessä huomioida niin, että korvauksia ei tule korottaa seuraavan vaalikauden aikana.

Keskustan eduskuntaryhmän lausunto luonnoksesta lakialoitteeksi edustajapalkkiolain muuttamiseksi

Keskustan eduskuntaryhmä kiittää puhemiesneuvostoa mahdollisuudesta lausua lakialoitteesta edustajanpalkkiolain muuttamiseksi.

Lakialoitteessa ehdotetaan, että kansanedustajien kulukorvauksia koskeva päätösvalta siirrettäisiin laista riippumattomalle eduskunnan palkkiotoimikunnalle, joka päättäisi jatkossa korvausten tasosta samaan tapaan kuin kansanedustajien palkkioista. Samalla vanhentuneet kulukorvaus- ja matkustussäännökset ajantasaistettaisiin vastaamaan nykyisiä olosuhteita ja käytäntöjä, täsmennettäisiin eräitä palkkion maksamista koskevia säännöksiä sekä poistettaisiin vanhentuneita lainkohtia.

Muutosten tavoitteena on tehdä järjestelmästä uskottavampi, joustavampi ja nykytilanteeseen paremmin soveltuva sekä varmistaa, että kansanedustajia kohdellaan kulukorvausasioissa yhdenvertaisesti selkeiden, objektiivisten ja kaikille samalla tavalla sovellettavien perusteiden pohjalta.

Keskustan eduskuntaryhmä puoltaa lakialoitteessa ehdotettuja muutoksia palkkiotoimikunnan toimivallan laajentamisesta kansanedustajien kulukorvauksiin sekä edustajanpalkkiolain vanhentuneiden säännösten ajantasaistamista. Ehdotus selkeyttäisi kulukorvausten sääntelyä, vahvistaisi sitä koskevan päätöksenteon riippumattomuutta sekä saattaisi kulukorvausten määräytymisen samanlaiseen menettelyyn kansanedustajien palkkioista päättämisen kanssa. Näemme demokratiaa tukevana sen, että kansanedustajat eivät itse päätä omista korvauksistaan.

Keskustan eduskuntaryhmä korostaa, että kulukorvausjärjestelmän keskeisenä tarkoituksena tulee jatkossakin olla koko maan edustuksen turvaaminen eduskunnassa. Kulukorvauksen tulee mahdollistaa se, että jokainen kansanedustaja voi asuinpaikastaan, vaalipiiristään ja etäisyydestään eduskuntaan riippumatta hoitaa tehtävänsä täysipainoisesti.

Keskustan eduskuntaryhmä korostaa lisäksi, että kulukorvausjärjestelmän tulee jatkossakin ottaa huomioon kansanedustajatyöstä aiheutuvat tosiasialliset kustannukset. Ehdotetut muutokset eivät saa johtaa siihen, että kansanedustajien tosiasialliset mahdollisuudet hoitaa tehtäväänsä heikkenevät kansanedustajan asuinpaikan tai vaalipiirin perusteella. Julkisen talouden tilanne ei saa johtaa siihen, että eri puolilta maata valittuja kansanedustajia kohdellaan tosiasiallisesti eriarvoisesti heidän hoitaessaan perustuslaissa säädettyä kansanedustajan tehtäväänsä.

Eduskunnassa 12.11.2026

Antti Kurvinen
Puheenjohtaja

Anna-Mari Vimpari
Pääsihteeri

Puhemiesneuvostolle

Lausunto edustajapalkkiolain muutoksista

Vihreä eduskuntaryhmä kannattaa työryhmän mietinnössä tehtyjä esityksiä edustajapalkkiolain muutoksista.

Esitämme, että samalla kun kulukorvauksen määräytymisperusteita muutetaan, sen käyttötarkoitus määritellään siten, että se mahdollisimman laajasti kykenee vastaamaan eritilanteissa syntyviin kansanedustajan tehtävän hoitamiseen liittyvien kulujen korvaamistarpeisiin.

Lisäksi *esitämme*, että lakiin kirjattaisiin mietinnössä kuvattua vahvemmin periaate, jonka mukaan edustajan vaalipiiri ja asuinpaikka otetaan huomioon kulukorvausta määritettäessä.

Esitämme myös, että kansanedustajan mahdollisuutta pidättäytyä edustajan palkkion nostamisesta tai palauttaa edustajan palkkio osittain tai kokonaan tietyltä ajanjaksolta selvitetään edelleen tavoitteena kirjata tätä koskevat säädökset edustajapalkkiolakiin myöhemmin.

Helsingissä 12.11.2026

Vihreä eduskuntaryhmä

psta

Tiina Kivinen

pääsihteeri

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä

Lausunto

9.11.2026

TYÖRYHMÄMIETINTÖ EDUSTAJANPALKKIOLAIN MUUTOKSISTA

Yleistä

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä kiittää mahdollisuudesta lausua edustajanpalkkiosta annetun lain muutoksista.

Lain päivitystarve on ilmeinen, ja on hyvä, että työhön on ryhdytty. Koska asia on aiheellisesti julkista keskustelua herättävä, olisi ollut parempi, jos muutokset oltaisiin ehditty tehdä aiemmassa vaiheessa vaalikautta, kuitenkin niin että voimaantulo koskisi vasta seuraavaa eduskuntaa.

Kulukorvauksen määräytymismekanismin uudistaminen

Ehdotettu muutos on kannatettava. Lakiin kirjattu euromääräinen kulukorvaus on osoittautunut liian joustamattomaksi vastaamaan muuttuneisiin kuluihin. Siksi on hyvä, että jatkossa palkkiotoimikunnalla olisi toimivalta arvioida ja päättää myös kulukorvauksen suuruus.

On myös hyvä, että palkkiotoimikunta voi itsenäisesti arvioida myös laajemmin kansanedustajan toimintaympäristöä, ja siinä tapahtuvien muutosten vaikutusta edustajantoimesta aiheutuviin kuluihin. Ajankohtainen esimerkki on muutokset turvallisuusympäristössä, ja niiden aiheuttamat lisäkulut.

Matkustamista koskevien säännösten ajantasaistaminen

Lain päivitys on tarpeellista, ja ehdotetut muutokset ovat kannatettavia.

Palkkion maksamisen ajankohdan selkeyttäminen kesken kauden

Täsmennys on hyvä ja selkeyttää säännökset vastaamaan vallitsevaa tilannetta.

Voimaantulo ja siirtymäkausi

On hyvä tavoite, että tämä eduskunta hyväksyisi lain, ja se astuisi voimaan seuraavalle eduskunnalle.

Tarve siirtymäajalle on ymmärrettävä, joskin tilanne saattaa aiheuttaa hämmennystä uudelle eduskunnalle, kun palkkion muodostumistapa ja mahdollisesti suuruus muuttuu muutaman kuukauden jälkeen, syyskuussa 2027.

Vapaaehtoinen palauttaminen

On hyvä, että edustajanpalkkion vapaaehtoista palauttamista on selvitetty tässä yhteydessä. Selvitys on perusteellinen, ja sen pohjalta voidaan todeta, ettei vapaaehtoinen palauttaminen ole mahdollista, eikä sitä ole tarpeen selvittää tarkemmin.

Helsingissä 9.11.2026

Aino-Kaisa Pekonen

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtaja

Hei,

Ruotsalainen eduskuntaryhmä kannattaa ehdotettua muutosta.

Terveisin,

Hanna

Hanna Seppä

Pääsihteeri / Generalsekreterare

Ruotsalainen eduskuntaryhmä / Svenska riksdagsgruppen

Puh. +358 40 730 3562

00102 Riksdagen / 00102 Eduskunta

hanna.seppa@eduskunta.fi

Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän puolesta totean, ettei meillä ole huomauttamista työryhmämietinnön ehdotuksiin.

puolesta

Merja Eräpolku

Pääsihteeri
Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä

p. 050 560 3261, merja.erapolku@eduskunta.fi